

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău

Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

Colegiul „Iulia Hașdeu” din Cahul

Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Colegiul „Mihail Ciachir” din Comrat

Aprobată prin ordinul nr. 64
din "05" mai 2022
Director Berey

Programa
pentru examenul de calificare Pedagogie și metodici particulare

Nivelul 5 al CNC

Specialitatea 11310 Învățământ primar

Calificarea Învățător

Chișinău 2022

Programa a fost elaborată în baza următoarelor documente:

– Standardul de calificare

https://mecc.gov.md/sites/default/files/sc_5_cnerm_invatator.pdf

– Curriculumul specialității <https://mecc.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Autori:

1. Covali Violeta, profesor de discipline pedagogice, grad didactic II
2. Revenco Mariana, profesor de discipline pedagogice, grad didactic I
3. Costandachi Rita, profesor de matematică/didactica matematicii, grad didactic I
4. Sucman Zinaida, profesor de metodici particulare, grad didactic II
5. Cazacu Zinaida, profesor de psihopedagogie, grad didactic I

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Colegiului „Alexei Mateevici” din Chișinău

Proces-verbal nr. 5 din 27 aprilie 2022

Recenzenți:

Bercu Victoria, director , profesor grad didactic superior

Boaghi Elena, șef secție asigurarea calității, profesor grad didactic I

Lista competențelor profesionale specifice

- CPS 1. Respectarea cadrului normativ -reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației în învățământul primar;
- CPS 2. Comunicarea unui mesaj educațional relevant concepției disciplinelor studiate, adecvat finalităților învățământului primar și particularităților elevului de vârstă școlară mică;
- CPS 3. Proiectarea procesului educațional pentru învățământul primar, în baza reperelor conceptuale privind particularitățile elevului de vârstă școlară mică și a cadrului metodologic aprobat;
- CPS 4. Realizarea procesului educațional cu elevii de vârstă școlară mică, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate învățământului primar și paradigmei acceptate;
- CPS 5. Evaluarea criterială și prin descriptorii rezultatelor școlare individuale ale elevului de vârstă școlară mică;
- CPS 6. Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în formarea personalității elevului de vârstă școlară mică.

CPS 1. Respectarea cadrului normativ – reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației în învățământul primar.

Obiective de evaluare	
Unități de competență	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:
Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
Pedagogia generală	
<p>Sistemul de învățământ în Republica Moldova</p> <p>1. Noțiune de sistem de învățământ, funcțiile, trăsăturile caracteristice, tendințe de dezvoltare.</p> <p>2. Structura și verigile sistemului de învățământ.</p> <p>3. Instituția școlară – mediu de stimulare a dezvoltării. armonioase a copilului.</p> <p>U.C.1. Însușirea funcțiilor și trăsăturilor de caracter a sistemului de învățământ în RM.</p> <p>Înțelegerea esenței principiilor de creare a sistemului de învățământ.</p> <p>U.C.2. Argumentarea rolului instituției școlare în structura sistemului de învățământ.</p>	<p>A.1. Desfășurarea activității educaționale în conformitate cu politicile educaționale stipulate în acte normative;</p> <p>A.2. Analiza critică a documentelor de politică în domeniul educațional;</p> <p>A.3. Utilizarea corectă a planului cadru pentru învățământul primar;</p>
Didactica educației	
<p>Principiile didactice</p> <p>1. Noțiuni generale. Suportul științific al principiilor și normelor didactice.</p> <p>2. Sistemul principiilor didactice. Caracteristica lor. Abordări moderne a problemei principiilor în procesul de învățământ. Interdependența dintre principiile didactice.</p> <p>U.C.1. Familiarizarea elevilor cu noțiunea de principiu, normă, normativitate didactică.</p> <p>U.C.2. Deducerea abordărilor moderne a problemei principiilor în procesul de învățământ.</p>	<p>A.4. Aplicarea și respectarea principiilor educaționale în procesul de educație a elevilor;</p> <p>A.5. Aplicarea și respectarea principiilor didactice în desfășurarea procesului instructiv-educativ;</p> <p>A.6. Desfășurarea demersului educațional de învățare și dezvoltare în baza curriculumului</p>

Obiective de evaluare	
Unități de competență	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:
<p>U.C.1. Definierea conceptului de curriculum în sens îngust și în sens larg.</p> <p>U.C.2. Analizarea tipurilor de curriculum disciplinar.</p> <p>U.C.3. Deducerea structurii curriculumului centrat pe competențe în învățământul primar</p>	<p>Curriculum școlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Delimitări conceptuale. Evoluția conceptului de curriculum. 2. Tipuri de curriculum. 3. Structura curriculumului școlar modernizat pentru treapta primară din RM
	<p>Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:</p> <p>școlar;</p> <p>A.7. Transpunerea sistemului de finalități expus în curriculum pentru învățământul primar;</p> <p>A.8. Valorificarea obiectivelor la nivelul proiectelor de scurtă durată.</p>

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Atitudine pozitivă, atenție și toleranță față de elevi în diferite situații de comunicare.
2. Elemente de creativitate în executarea sarcinilor de lucru.
3. Manifestarea unei atitudini pozitive, active, creative și reflexive și a spiritului critic față de profesia de învățător și propria formare continuă.

CPS 2. Comunicarea unui mesaj educațional relevant concepției disciplinelor studiate, adecvat finalităților învățământului primar și particularităților elevului de vârstă școlară mică

Unități de competență		Obiective de evaluare	
		Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
Teoria educației			
<p>U.C.1. Identificarea categoriilor educației intelectuale și aplicarea principiilor acesteia în proiectarea, organizarea și desfășurarea activității de predare-învățare specifice ciclului primar.</p> <p>U.C.2. Argumentarea esenței și a obiectivelor educației morale în formarea personalității de valoare.</p> <p>U.C.3. Abordarea importanței educației morale în formarea profilului moral al personalității elevilor.</p> <p>U.C.4. Aplicarea principiilor educației morale în proiectarea, organizarea și desfășurarea activității de predare-învățare.</p>	<p>Educația intelectuală</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Semnificația educației intelectuale. Informarea intelectuală. Formarea intelectuală. Categoriile formării intelectuale. 2. Principiile educației intelectuale. 3. Modalități de realizare în învățământul primar. <p>Educația morală</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Esența educației morale. Formarea conștiinței morale. Conceptul de conduită morală. Corelația dintre conduita și conștiința morală. 2. Principiile educației morale, conceptul. Sistemul principiilor educației morale. 3. Metodele educației morale. Conceptul de metodă a educației morale. Rolul lor stimulator în procesul de dezvoltare liberă a personalității. 	<p>A.1. Identificarea bazelor teoretice și metodologice ale educației intelectuale și morale;</p> <p>A.2. Argumentarea necesității cunoașterii esenței educației morale în formarea profilului moral al personalității elevilor;</p> <p>A.3. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activități de predare-învățare aplicând principiile educației intelectuale și morale;</p>	

Unități de competență		Obiective de evaluare	
		Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
Pedagogia generală			
U.C.1. Definierea noțiunii de educație. Determinarea structurii activității educaționale esenței formelor educației. U.C.2. Formarea abilităților de investigare și interpretare a rezultatelor.	<p>Educația – activitate specific umană.</p> <p>1. Noțiune de educație. Educația ca fenomen, acțiune, relație și proces social. Fundamentele educației în societatea modernă. Originea educației.</p> <p>2. Structura activității educaționale. Funcțiile și trăsăturile educației. Formele educației. Autoeducația.</p>	<p>A.4. Reproducerea conceptelor cheie, definițiilor și a noțiunilor de bază ale educației;</p> <p>A.5. Prezentarea structurii și funcționării educației;</p> <p>A.6. Argumentarea interdependenței formelor generale ale educației;</p> <p>A.7. Proiectarea și organizarea activităților individualizate prin care elevul devine conștient de potențialul, aspirațiile, interesele și nevoile sale și care îi oferă șanse egale pentru integrarea școlară și socială.</p>	
Didactica educației			
U.C.1. Definierea conceptului de comunicare didactică. U.C.2. Analizarea structurii comunicării didactice. U.C.3. Determinarea scopului, funcțiilor și a caracteristicilor comunicării didactice	<p>Comunicarea didactică</p> <p>1. Conceptul de comunicare didactică. 2. Elementele structurale ale comunicării didactice. 3. Taxonomia formelor comunicării. 4. Scopul, funcțiile și caracteristicile comunicării didactice.</p>	<p>A.8. Definierea conceptele cheie, scopul, funcțiile și caracteristicile comunicării didactice;</p> <p>A.9. Prezentarea structurii comunicării didactice și taxonomia formelor acesteia;</p> <p>A.10. Proiectarea, organizarea și desfășurarea demersurilor didactice în care să manifeste adaptabilitate, independență și originalitate în comunicare.</p>	

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Cunoașterea și aprecierea propriilor puncte forte și a domeniului care necesită dezvoltare;
2. Capacitatea de a-și forma o opinie, pentru a executa o sarcină de lucru;
3. Elemente de creativitate în executarea sarcinilor de lucru;
4. Atenție și concentrare în procesul de executare a sarcinilor de lucru;
5. Corectitudinea și coerența limbajului specific specialității;
6. Abordare critică și creativă;

CPS 3. Proiectarea procesului educațional pentru învățământul primar, în baza reperelor conceptuale privind particularitățile elevului de vârstă școlară mică și a cadrului metodologic aprobat.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
<p>U.C. 1. Definirea conceptelor ideal, scop, taxonomie, obiective educaționale; U.C.2. Analizarea diverselor taxonomii ale obiectivelor operaționale.</p>	<p>Didactica educației I</p> <p>Idealul educațional. Scopurile educației 1. Delimitări conceptuale și categoriile de finalități ale educației 2. Obiectivele educaționale.Taxonomii ale obiectivelor. 3. Operaționalizarea obiectivelor educaționale.</p>	<p>A.1. Delimitarea categoriilor de finalități educaționale după nivelul lor de complexitate; A.2. Elaborarea obiectivelor operaționale conform cerințelor didactice. A3. Determinarea tipurilor de obiective operaționale după domeniul de referință</p>

Unități de competență		Obiective de evaluare	
		Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
U.C.3. Descrierea procesului de operaționalizare.			
Didactica educației II			
U.C.1. Stabilirea relației dintre elementele tehnologiei didactice; U.C.2. Clasificarea formelor de organizare a procesului de învățământ; U.C.3. Determinarea valențelor formative ale formelor de organizare a procesului de învățământ. U.C.4. Definierea conceptului de proiectare didactică; U.C.5. Descrierea nivelurilor/ tipurilor de proiectare; U.C.6. Analizarea diverselor modele de proiecte didactice; U.C.7. Aprecierea importanței proiectării didactice	<p>Forma de organizare a procesului instructiv-educativ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lecția - formă de bază de organizare a activității didactice. 2. Tipuri de lecții. Structura lor. 3. Formele de activitate în cadrul lecției: activitate frontală, activitate în grup, activitate individual. <p>Proiectarea procesului instructiv-educativ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectarea pedagogică: delimitări conceptuale. 2. Nivelurile / tipurile proiectării didactice. 3. Etapele proiectării didactice. <p>Proiectarea lecției - un act de creație al profesorului. Elemente structurale de proiectare a lecției. Proiect al activității educaționale / orei de dirigenție.</p>	<p>A.4. Identificarea tipurilor de lecții după criteriul competențelor.</p> <p>A.5. Aplicarea și respectarea cerințelor didactice ale lecției.</p> <p>A.6. utilizarea reperelor conceptuale ale proiectării didactice.</p> <p>A.4. Aplicarea prevederilor didacticilor particulare în proiectarea de lungă și scurtă durată;</p> <p>A.5. Elaborarea proiectelor de lungă și scurtă durată pentru disciplinele programului învățământului primar</p>	

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Manifestarea creativității și spiritului de inițiativă în procesul de proiectare didactică;
2. Responsabilitate în procesul de elaborare a obiectivelor operaționale, conform taxonomiei și în conformitate cu subiectul lecției;
3. Atitudine pozitivă față de toate formele de organizare și de activitate

(PS 4. Realizarea procesului educațional cu elevii de vârstă școlară mică, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate învățământului primar și paradigmei acceptate.

Obiective de evaluare	
Unități de competență	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:
Didactica educației	
<p>U.C.1. Definirea conceptelor: tehnologie didactică, strategie didactică, metodologie, metodă, procedeu, tehnică.</p> <p>U.C.2. Deducerea funcțiilor și rolul metodelor didactice.</p> <p>U.C.3. Clasificarea metodelor tradiționale și a metodelor moderne.</p> <p>U.C.4. Analizarea conceptului de mijloace de învățământ din perspectiva teoriei educației și a teoriei instruirii.</p>	<p>Tehnologia și metodologia procesului de învățământ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Delimitări conceptuale: tehnologie didactică, metodologie didactică și mijloace didactice. 2. Strategia didactică - un mod de combinare optimă a metodelor și mijloacelor de învățământ. 3. Funcțiile metodelor de învățământ și clasificarea acestora. Metodologia aplicării metodelor în învățământul primar <p>Mijloacele didactice.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Clasificarea mijloacelor didactice și integrarea acestora în strategii didactice.
	<p>A.1. Utilizarea conceptelor, noțiunilor, proceselor specifice particularităților de vârstă a școlarului mic în organizarea și realizarea procesului didactic/ educațional;</p> <p>A.2. Aplicarea diverselor strategii educaționale/ didactice în realizarea activităților curriculare și extracurriculare cu elevii de vârstă școlară mică.</p> <p>A.3. Proiectarea, organizarea și desfășurarea demersului didactic în care să utilizeze eficient tehnologiile și mijloacele de învățământ conform cerințelor psihopedagogice .</p>
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:

Unități de competență		Obiective de evaluare	
U.C.5. Clasificarea mijloacelor didactice după diverse criterii.	5. Eficiența utilizării mijloacelor didactice /de învățământ. Cerințe psihopedagogice față de materialele didactice.	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Cunoașterea și aprecierea propriilor puncte forte și a domeniului care necesită dezvoltare;
2. Capacitatea de a-și forma o opinie, pentru a executa o sarcină de lucru;
3. Elemente de creativitate în executarea sarcinilor de lucru;
4. Atenție și concentrare în procesul de executare a sarcinilor de lucru;
5. Corectitudinea și coerența limbajului specific specialității;
6. Abordare critică și creativă;

CPS 5. Evaluarea criteriilor și prin descriptorii a rezultatelor școlare individuale ale elevului de vârstă școlară mică.

Unități de competență		Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:	
Didactica educației			
U.C.1. Identificarea funcțiilor, operațiilor evaluării; U.C.2. Clasificarea formelor/tipurilor de evaluare după diverse criterii; U.C.3. Descrierea metodelor de evaluare conform algoritmului.	<p>Evaluarea pedagogică.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluarea pedagogică: delimitări conceptuale 2. Funcțiile evaluării. Operațiile evaluării. 3. Formele evaluării. Criterii de clasificare. 4. Metode de evaluare. 	<ol style="list-style-type: none"> A.1. Determinarea produselor școlare evaluabile în fiecare unitate de învățare; A.2. Formularea criteriilor de evaluare, formulate în limbaj accesibil pentru elevii de vârstă școlară mică; A.3. Descrierea modului de manifestare a competențelor elevului în procesul realizării finalităților curriculare; A.4. Aplicarea strategiilor și instrumentelor de evaluare specifice învățământului primar. 	

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Manifestarea creativității în selectarea metodelor de evaluare conform vârstei elevilor.
2. Atitudine pozitivă față de implementarea funcțiilor și iorațiilor evaluării în proces.
3. Manifestarea abilităților de utilizarea a diverselor forme ale evaluării.

Unități de competență		Obiective de evaluare	
Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:		Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:	
Pedagogie generală			
U.C.1. Estimarea importanței parteneriatului educațional dintre factorii instituționali ai educației.	<p>Educabilitatea.</p> <p>1 Concept de educabilitate.</p> <p>2.Factorii dezvoltării personalității. Rolul eredității și mediului.</p> <p>3. Rolul decisiv al educației în formarea personalității.</p> <p>Parteneriatul educațional.</p> <p>1.Importanța parteneriatului <i>școală - familie.</i></p> <p>2. Tipuri de parteneriate.</p> <p>3.Formele de colaborare dintre factorii educaționali.</p>	<p>A.1. Definierea noțiunii de parteneriat educațional.</p> <p>A. 2. Identificarea tipurilor de parteneriate.</p> <p>A. 3. Determinarea tipului de familie și a stilului educațional;</p> <p>A.4. Selectarea modalităților relevante de interacțiune cu diverși factori educaționali.</p>	
Didactica educației			
U.C.1. Definierea conceptului de cadru didactic. U.C.2. Precizarea rolului învățătorului în învățământul primar U.C.3. Identificarea tipurilor de relații învățător – elev manifestate în cadrul școlii.	<p>Personalitatea profesorului în societatea contemporană</p> <p>1.Competențele profesionale ale cadrului didactic.</p> <p>2.Taxonomia stilurilor didactice. Caracteristica lor.</p>	<p>A.5.Consultarea periodică a materialelor de specialitate în scopul îmbunătățirii competențelor profesionale</p> <p>A.6. Stabilirea priorităților în dezvoltarea profesională.</p> <p>A.7. Descrierea tipurilor de relații învățător-elevi în baza criteriilor de clasificare.</p>	

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Manifestarea unei atitudini pozitive, corectitudine și respect față de partenerii educaționali în diferite contexte de învățare;
2. Stabilirea unor relații eficiente de comunicare, cooperare și colaborare dintre actanții educaționali în sprijinul copilului la nivelul procesului de învățământ;
3. Argumentarea importanței și a avantajelor parteneriatului dintre școală și familie.

Matricea de specificații

Nr	Competențele supuse evaluării	Numărul de itemi după nivelele cognitive			Total itemi		
		Cunoaștere	Înțelegere	Soluționare de probleme			
						30%	30%
	Competențe	ore	%				
1.	Respectarea cadrului normativ -reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației în învățământul primar.	9	17%	1	1	2	4
2.	Comunicarea unui mesaj educațional relevant concepției disciplinelor studiate, adecvat finalităților învățământului primar și particularităților elevului de vârstă școlară mică.	11	21%	1	2	2	5
3.	Proiectarea procesului educațional pentru învățământul primar, în baza reperelor conceptuale privind particularitățile elevului de vârstă școlară mică și a cadrului metodologic aprobat.	11	21%	1	2	2	5
4.	Realizarea procesului educațional cu elevii de vârstă școlară mică, prin aplicarea tehnologiilor educaționale adecvate învățământului primar și paradigmei acceptate.	10	19%	1	1	2	4
5.	Evaluarea criterială și prin descriptorii a rezultatelor școlare individuale ale elevului de vârstă școlară mică.	6	11%	1	1	1	3

6.	Crearea unui parteneriat educațional eficient, în baza potențialului formativ al colegilor din cadrul instituției de învățământ, a familiei și altor factori educaționali implicați în formarea personalității elevului de vârstă școlară mică.	6	11%	1	1	1	3
Total		53	100%	6	8	10	24

Convertirea procentului de realizare a testului în note

Nivel de realizare în procente (%)	100-95	94-88	87-78	77-63	62-48	47-33	32-21	20-10	9-5	4-0
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1